

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ В УКРАЇНІ

Автомобільний транспорт, як важлива системоутворююча та комунікаційна складова транспортної галузі, зумовлений потребою задовольняти запити людини й суспільства у перевезеннях і спрямований на забезпечення соціально-економічного добробуту населення, потребує налагодження збалансованих і узгоджених адміністративно-правових відносин, зокрема у сфері пасажирських перевезень.

Окреслено ключові фактори, що стримують ефективний розвиток автомобільного транспорту в Україні. Узагальнено основні елементи чинного правового механізму регулювання пасажирських перевезень автомобільним транспортом. Запропоновано модель системи державного регулювання цієї сфери на всіх рівнях управління. Проаналізовано перспективи розвитку автомобільного транспорту України та визначено пріоритетні напрями їх реалізації.

Недосконалість нормативно-правової бази, що регулює діяльність автомобільних перевізників і пов'язаних суб'єктів, відповідальних за безпеку пасажирських і вантажних перевезень, а також неефективність контролю за дотриманням цих норм; недостатній рівень бюджетного фінансування витрат на надання соціально важливих послуг; відсутність комплексного, системного підходу до організації функціонування автомобільного транспорту.

Ключовим завданням розвитку транспортно-дорожнього комплексу України у середньостроковій перспективі та до 2020 року є пошук ефективних шляхів вирішення проблем подальшого розвитку галузі, задоволення зростаючого попиту на транспортні послуги та активізація інтеграції національної транспортної системи до європейського і світового транспортного простору. Для сучасного етапу економічного розвитку України характерне посилення ролі транспорту, який забезпечує життєдіяльність населення, стабільне функціонування та розвиток економіки, підтримання обороноздатності держави, а також сприяє реалізації її зовнішньоекономічних інтересів.

Автомобільний транспорт загалом забезпечує потреби населення та національної економіки у перевезеннях, проте структура автобусного й вантажного парку залишається недосконалою. Більшість транспортних засобів за своїми конструктивними характеристиками, пасажиромісткістю, вантажопідйомністю, типами кузова, рівнем комфорту, показниками

споживання палива та екологічними параметрами не відповідають сучасним стандартам. Оновлення рухомого складу відбувається повільно: близько 70% транспортних засобів є технічно та/або морально застарілими, а половина автобусів експлуатується понад 10 років.

Застосування трирівневого підходу до управління автомобільним транспортом дало змогу проаналізувати перспективи розвитку цієї сфери крізь призму трьох взаємопов'язаних рівнів, сформованих під впливом різних інтересів: загальноєвропейського, національного та внутрішньогалузевого. Під час розроблення та впровадження законодавчих ініціатив у сфері регулювання автомобільного транспорту слід враховувати взаємозалежність розвитку окремої галузі чи її підсистем із процесами, що відбуваються в національній економіці, а також із загальними тенденціями глобалізації економік європейських країн. Транспортна сфера перебуває в постійному розвитку. Останнім часом з'явилася значна кількість інновацій, які суттєво визначають вектор її подальшого розвитку. Ці нововведення тісно взаємопов'язані та впливають одне на одне різними способами.

Майбутнє транспорту стоїть на порозі кардинальних змін, зумовлених технологічним прогресом, розвитком персоналізованої мобільності, появою нових способів пересування та впровадженням екологічно сталих джерел енергії. Це відкриває можливості для переосмислення міського простору з метою покращення мобільності та підвищення якості життя його мешканців. Лише враховуючи й активно впроваджуючи ці тенденції, можна розраховувати на формування більш інтегрованого, безпечного, справедливого та сталого майбутнього.

Література:

1. Фалатюк О. С. *Адміністративно-правові аспекти розвитку автомобільного транспорту в Україні* / О. С. Фалатюк // *Південноукраїнський правничий часопис*. – 2013. – № 1. – С. 71–73.
2. Михайличенко К. *Інтеграція України до транспортної системи «Європа – Азія» як чинник забезпечення національних інтересів держави* / К. Михайличенко // *Стратегічні пріоритети*. – 2014. – № 1 (30). – С. 69–76.
3. Прейгер Д. К. *Стратегічні напрями розвитку транспортної галузі. України у післякризовий період : аналіт. доп.* / Д. К. Прейгер, О. В. Собкевич, О. Ю. Смелянова; за заг. ред. Я. А. Жаліла. – НІСД, 2012. – 112 с.
4. Кудрицька Н. В. *Проблеми модернізації автомобільного транспорту України* / Н. В. Кудрицька // *Формування ринкових відносин в Україні*. – 2012. – № 7. – С. 88–93.
5. *Додаток XXXII до глави 7 «Транспорт» розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію Україна – ЄС [електронний ресурс]*. – Режим доступу: <https://mtu.gov.ua/content/normativnopravova-baza-spivrobitnictva.html>.
6. Доценко О. С. *Адміністративно-правове забезпечення розвитку автомобільних перевезень в Україні* / О. С. Доценко // *Адмін. право і процес*. – 2016. – № 7. – С. 77–81.
7. *Проект Стратегічного плану розвитку автомобільного транспорту на період до 2020 року [електронний ресурс]*. – Режим доступу: <http://www.insat.org.ua/>.